

BEROEPSBELANGEN

Iets over de onbevoegde uitoefening der tandheelkunst in Indië.

Reeds eenige malen ontving ik brieven, speciaal van duitsche technikers, met verzoek om plaatsing in Indië met vrije overtochtskosten. Daarbij zat dan de bedoeling voor om na korteren of langeren tijd zelfstandig te werken, hetzij om te trachten het tandartsexamen te doen of anders clandestien te practiseeren. Ten aanzien van het eerste zijn de kansen om langs wettigen weg daartoe te geraken voor niet-bezitters van een diploma H. B. S. of Gymnasia nihil. Voor een clandestiene practijk zijn de vooruitzichten ook al niet gunstig. De Burg. Geneesk. Dienst treedt n.l. streng op tegen hen, die zonder bevoegd te zijn, trachten te practiseeren. Zoo was er in Batavia een techniker, een zekere de Vries, zich noemende de Vries Son, die bovendien aan zijn werkzaamheid meerdere bekendheid wilde geven door te adverteeren. De B. G. D. plaatste echter onder elk zijner advertenties er eveneens een, met de waarschuwing aan het publiek, dat de man niet bevoegd was tot uitoefening der tandheelkunde. Een dergelijke advertentie zou in Holland hoogstwaarschijnlijk geen uitwerking hebben, daar het gros der technikers frequenteerende lieden met hun onbevoegdheid wel zoo ongeveer op de hoogte is, doch er heen gaat vanwege de veronderstelde goedkoopte. Hier had de bovengenoemde sinjeur zoo weinig toeloop, dat hij na een paar maanden Indië den rug toekeerde. Dit is wel typeerend voor het publiek hier, dat het liever wat meer betaalt bij een bevoegde. Trouwens de maatschappelijke categorie, waaruit de technikers in Holland hun slachtoffers recruteeren, bestaat in Indië niet uit Europeanen, doch uit inlanders. Bovendien zijn de hoofdplaatsen op Java te vergelijken met groote dorpen, waar de bewoners elkaar meer kennen en ontmoeten, zoodat dergelijke gevallen spoedig een groote ruchtbaarheid krijgen.

Sommige technikers probeeren het nog op plaatsen, waar geen

tandarts gevestigd is, doch een royaal bestaan levert dit blijkbaar niet op en na een poosje zijn ze daar weer verdwenen.

Ten aanzien van de niet-Europeanen staat de zaak echter anders. Aan inlanders, Chineezen, Arabieren en andere vreemde oosterlingen is het toegestaan zonder meer de tandheelkunst te beoefenen, omdat de B. G. D. van het standpunt uitgaat, dat de Europeesche tandartsen niet bij machte zijn in de tandheelkundige behoeften van het volk te voorzien. Aan Japanners, hoewel overigens op een lijn gesteld met europeanen, wordt uit dien hoofde oogluikend de beoefening der tandheelkunst toegelaten, mede omdat hun inrichting en behandeling op hetzelfde peil staat als die van de Chineezen.

Komt nu een Europeesche patiënt bij een Chinees of Japanner, dan voelt hij terstond met welk soort onbestudeerde lieden hij te maken heeft, ook al kondigen zij zich in hun advertenties als tandarts aan. Vanwege de al te duidelijke humbug achten wij het dan ook niet noodig er tegen te ageeren, dat zij zich zoo noemen. Met europeesche technikers zou dit natuurlijk iets anders zijn. Waar een Europeaan zich lichtelijk gegeneerd zal voelen in een openstaanden winkel behandeld te worden, die door den van meerdere markten thuis zijnden Chinees voor een deel voor fotografische doeleinden is afgeschoten, wordt hij bij een europeeschen techniker wel zoo ontvangen, dat zijn gevoel van eigenwaarde geen al te groote deuk krijgt, vooral zoo hij niet weet en ook niet verwacht bij een onbevoegde verzeild te zijn geraakt.

Een andere factor inzake de onbevoegde uitoefening vormt de z.g. morfine-ordonnantie, die aan onbevoegden verbiedt het in voorraad hebben van verdoovende middelen, de voor toediening benodigde spuitjes, enz. Dit geldt ook voor chineezen e. a., ook al mogen zij de tandheelkunde uitoefenen. De B. G. D. houdt daar streng de hand aan en niet zoo lang geleden werd zelfs een apotheker tot gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij zijn morfine-register niet had bijgehouden en bijgevolg niet kon aangeven waar het kwantum verdoovende middelen was gebleven, dat hij in voorraad had gehad. Zoo kreeg de bovengenoemde onfortuinlijke techniker een paar dagen reeds na zijn publieke optreden f 100.— boete voor het hebben van een spuitje en verdoovende middelen. Bij een paar technikers in Weltevreden zijn indertijd ook de spuitjes in beslag genomen. De B. G. D. tracht zorgvuldig alle lekkages zoowel bij apothekers als elders op te sporen en niet zonder succes. Een jaar geleden werd

te Bandoeng een bende Chineezen gepakt, die een bestaan vond in het toedienen van morfinespuitjes vanaf 7½ cent per injectie. De spuitjes waren van bamboe! Mijn chineesche techniker vertelde mij, dat een „practiseerend” familielid nu heel veel last had om pijnloos te extraheeren.

De Chinees is echter nog vindingrijker dan de B. D. G. en daar de chineesche apotheken zoo goed voorzien zijn van obatjes, dat men, om zoo te zeggen met hun hulp niet meer dood kán gaan, is er altijd nog wel het een of ander dat aan het scherpe oog van de contróle ontsnapt en de injectie-nood der Chineesche „collega's” kon lenigen. Zoo werd mij ook van verschillende zijden verteld en door betrouwbare ooggetuigen, hoewel geen deskundigen, bevestigd, dat er chineezen zijn, die de gingiva van den te extraheeren tand rondom met een medicament inpenseelen, waardoor deze los gaat zitten en met de vingers verwijderd kan worden. Ook mijn techniker erkende de juistheid van het verhaal, doch zeide, dat het een familiegeheim is. Uit eigen ervaring kan ik niet meepraten, daar ikzelf elders ter behandeling ga.

Een ding hebben de oostersche onbevoegden met hun westersche beroepsgenooten gemeen en wel de liefhebberij voor het adverteeren. Zoo noemen Lik Sun Bros & Co. zich bescheidenlijk „tandartsen en fotografen” en omschrijven hun praestaties op beiderlei gebied in een adem: „Het goed maken van een gebit. Foto's vergrooten, mooi en fijn.” De firmanten Poen en Tong spreken aldus: „Ook aan huis te ontbieden. Wacht nimmer tot het te laat is. Wij garandeeren een goede behandeling. U zult tevreden zijn. *Probeert onze werkwijze, alles op Europeesche manier*, verwisselen van kunstoogen.” Jang Joe Nen, noemt zich „tandarns” en levert „pirma” werk en is volgens eigen bewering „specialiteit in: gevoelloos uittrekken, zetten van tanden in Goud en porselein, Tandvulling met almagaan, porselein en Goud. Het maken van een valsch gebit.” Dat de „duurzaamheid verzekerd” is en „verlaagde prijzen het wachtwoord, staat er m. i. ten overvloede bij. De ethische advertentie beoefent ten slotte Arsad, „tandheelkundige”, die naast zijn adres en kwaliteit alleen vermeldt, dat hij „'s Zondags gesloten” is.

H. C. VAN DEINSE.